

Raadsvoorstel

Nummer raadsvoorstel	20/53
Datum commissie	26-10-2020
Datum B&W vergadering	13 oktober 2020
Portefeuillehouder	R. Meerhof
Opsteller	M. Huizenga/ A. de Neef
Afdeling/team	BO/OOV
	☒ Openbaar ☐ Geheim

Onderwerp

Aanwijzing vuurwerkvrije zones.

Kern van het voorstel

Het in 2017 verschenen rapport over de gevolgen van de jaarwisseling voor de veiligheid van hulpverleners en inwoners van de Onderzoeksraad voor Veiligheid is aanleiding geweest om per 1 december 2020 de verkoop en particulier gebruik van vuurpijlen, knalvuurwerk, zogeheten 'single shots' en categorie III vuurwerk te verbieden. Daarnaast is de verordenende bevoegdheid van de gemeenteraad voor het aanwijzen van vuurwerkvrije zones en het geheel vuurwerkvrij verklaren van het grondgebied bevestigd door de minister van Infrastructuur en Milieu. De gemeenteraad wordt verzocht om een standpunt in te nemen op welke wijze zij vorm willen geven aan haar verordenende bevoegdheid.

Voorgesteld besluit

De Raad besluit:

Om geen vuurwerkvrije zones aan te wijzen in Oostzaan en ook om niet het gehele grondgebied vuurwerkvrij te verklaren.

Bijlagen

Raadsbericht aanwijzing vuurwerkvrije zones.

B1. Raadsbericht motie 20M01 vuurwerk

Toelichting

Aanleiding, gewenst resultaat en voorstel (incl. argumenten)

Doel van het raadsvoorstel

Het raadsvoorstel heeft als doel om de gemeenteraad te informeren over de wijzigingen in het landelijk vuurwerkbeleid en de raad een voorstel te doen op welke wijze de raad vorm kan geven aan de gewijzigde regelgeving met betrekking tot het aanwijzen van vuurwerkvrije zones dan wel in de hele gemeente een verbod in te stellen voor het afsteken van vuurwerk.

Inleiding/aanleiding

Vuurwerkgebruik tijdens de jaarwisseling wordt steeds meer ter discussie gesteld. Het in 2017 verschenen rapport over de gevolgen van de jaarwisseling voor de veiligheid van hulpverleners en inwoners van de Onderzoeksraad voor Veiligheid is aanleiding geweest voor de regering om de Regeling Aanwijzing Consumentenvuurwerk en Theatervuurwerk (RACT) te herzien. Concreet betekent dit dat per 1 december 2020 de verkoop en particulier gebruik van vuurpijlen, knalvuurwerk, zogeheten 'single shots' en categorie III vuurwerk verboden is. Daarnaast is de verordenende bevoegdheid van de gemeenteraad voor het aanwijzen van vuurwerkvrije zones en het geheel vuurwerkvrij verklaren van het grondgebied bevestigd door de minister van Infrastructuur en Milieu. Op 11 maart 2020 is de gemeenteraad reeds geïnformeerd over deze wijzigingen in het raadsbericht met kenmerk 498297.

Dit raadsvoorstel geeft allereerst een overzicht van de situatie in Oostzaan en van de recente wetswijzigingen en gaat daarna in op de verordende bevoegdheid van de gemeenteraad. Afsluitend wordt er een aantal overwegingen en beperkingen voorgelegd ter bespreking.

Situatie in Oostzaan

In Oostzaan wordt er traditiegetrouw vuurwerk afgeschoten tijdens de jaarwisseling. Er is geen vuurwerkverkooppunt in de gemeente. De viering van Oud en Nieuw vindt voornamelijk in huiselijke kring plaats. Er is geen centraal georganiseerde vuurwerkshow in de gemeente.

Zoals bekend is het wettelijk toegestaan om als individu vuurwerk af te steken vanaf 18:00 uur op 31 december tot 02:00 de volgende dag. In Oostzaan is er helaas ook sprake van het afsteken van vuurwerk buiten deze toegestane tijden met alle overlast van dien. De buitengewoon opsporingsambtenaren worden daarom in de maanden november en december extra ingezet in de avonduren voor preventie en handhaving. Tijdens de jaarwisseling wordt er door de buitengewoon opsporingsambtenaren en de politie overlastesignaleerd. De afgelopen jaren hebben er geen ernstige incidenten zich voorgedaan.

Het aantal meldingen van inwoners inzake vuurwerkoverlast neemt toe: rond de jaarwisseling 2017-2018 ontving de gemeente 5 meldingen, in 2018-2019 51 meldingen (met name oktober en november) en in 2019-2020 zijn er 157 meldingen binnengekomen over vuurwerkoverlast, waarvan 83 meldingen zijn gedaan door 2 melder. Daarnaast wordt er op het speciale mailadres vuurwerkoverlast@oostzaan.nl vuurwerkoverlast gemeld. Deze meldingen worden – wanneer de Boa dienst heeft –

Aanleiding, gewenst resultaat en voorstel (incl. argumenten)

direct opgepakt. Deze snelle inzet leidt er soms toe dat de dader op heterdaad kan worden betrapt.

Recente landelijke ontwikkelingen

Op 12 juli 2019 kondigden de minister van Justitie en Veiligheid en de Minister van infrastructuur en Milieu aan dat met ingang van de jaarwisseling 2020-2021 de zwaarste categorie vuurwerk F3 niet langer verkocht mag worden aan consumenten. Dit besluit kwam tot stand naar bestudering van het rapport uit van de Onderzoeksraad voor Veiligheid en rondetafelgesprekken met onder andere gemeenten, handhavers en de vuurwerkbranche.

Naar aanleiding van de onrustige jaarwisseling 2019-2020 met een toename van onder andere het aantal geweldsincidenten tegen agenten en het aantal letsels veroorzaakt door vuurwerk¹, kondigden de ministers van Justitie en Veiligheid en Infrastructuur en Milieu aan dat de voorgenomen wijziging van het RACT voor categorie F3 vuurwerk aangevuld wordt met een verbod op zogeheten 'single shots' vuurpijlen en knalvuurwerk.

Tevens wordt de rol van gemeenten in het tegengaan van vuurwerkoverlast behandeld. Zo meldden de ministers dat de regering de bij de wijziging van het Vuurwerkbesluit op 29 november 2019 de regering heeft bevestigd dat gemeenten de bevoegdheid hebben om hun grondgebied al dan niet geheel vuurwerkvrij te maken. Deze bevoegdheid wordt ontleend aan artikel 149 van de Gemeentewet, waarin de autonome verordeningsbevoegdheid geregeld is. Samengevat zijn deze ontwikkelingen benoemd in het raadsbericht met kenmerk 498297 n.a.v. motie 20M01 vuurwerk.

Op 7 september 2020 deelde de minister van Infrastructuur en Milieu, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid, mee dat het aangekondigde verbod op de verkoop van categorie F3 vuurwerk, single shots, vuurpijlen en knalvuurwerk op 1 december 2020 in werking zal treden. Daarnaast deelde de minister mee dat de tijdelijke subsidieregeling restantvoorwaarden vuurwerk in werking is getreden met het streven om in 2020 de subsidie nog te verstrekken.

Autonome verordeningsbevoegdheid van de gemeenteraad.

Artikel 149 Gemeentewet stelt dat de gemeenteraad de verordeningen maakt die hij in het belang van de gemeente noodzakelijk acht, mits de bevoegdheid niet bij het college of de burgemeester is belegd. Bij de wijziging van het vuurwerkbesluit op 29 november 2019 heeft de regering bevestigd dat een vuurwerkverbod binnen de autonome verordeningsbevoegdheid van de gemeenteraad valt. Jurisprudentie laat zien dat de deze bevoegdheid tot het aanwijzen van vuurwerkvrije zones niet in strijd is met het vuurwerkbesluit. Het vuurwerkbesluit staat evenmin een algeheel vuurwerkverbod op het grondgebied in de weg².

Welke keuzes heeft de gemeenteraad?

Geen vuurwerkvrije zone

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 28 684, nr. 597

² Staatsblad 2019 378, nota van toelichting.

Aanleiding, gewenst resultaat en voorstel (incl. argumenten)

De gemeenteraad is niet verplicht om een vuurwerkvrije zone aan te wijzen of een algeheel vuurwerkverbod in te stellen. Door geen gebruik te maken van de autonome verordnungsbevoegdheid blijft de situatie zoals deze nu is.

Vuurwerkvrije zones

De mogelijkheid tot het aanwijzen van vuurwerkvrije zones is reeds opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Oostzaan. Artikel 2.73, lid 1 stelt dat het verboden is om consumentenvuurwerk te gebruiken op een door het college in het belang van schade, gevaar of overlast aangewezen plaats.

Het aanwijzen van vuurwerkvrije zones is dus reeds mogelijk op basis van de APV. Buurgemeenten hebben al ervaring met vuurwerkvrije zones. Gemeente Amsterdam heeft al enige jaren vuurwerkvrije zones rondom onder andere ziekenhuizen en dierenasiels. Daarnaast kan de buurt ook zelf het initiatief nemen voor vuurwerkvrije buurten. Gemeente Zaanstad heeft ook ervaring met deze vuurwerkvrije buurten. Dit initiatief houdt in dat een buurt gezamenlijk ervoor kiest om geen vuurwerk af te steken in een bepaald gebied en zelf hierop gaat toe zien. De gemeente faciliteert deze zones door borden ter beschikking te stellen. Er is geen handhaving door de gemeente of politie op de naleving in deze zones.

Algeheel vuurwerkverbod

Ook een algeheel vuurwerkverbod valt binnen de verordende bevoegdheid van de gemeenteraad. Op 1 november 2019 is de gemeenteraad geïnformeerd via de ledenbrief van de VNG over de mogelijkheid om de gehele gemeente aan te wijzen als een vuurwerkvrije zone. Hiervoor heeft de VNG een model-artikel opgesteld³. De VNG beveelt aan om de gemeente-specifieke overwegingen voor een algeheel verbod op te nemen in de motivering van een eventuele APV-wijziging. De gemeente Apeldoorn en gemeente Rotterdam hebben een algeheel vuurwerkverbod ingevoerd op basis van handhaving van de openbare orde en leefbaarheid.

Overwegingen

Bij de keuze voor vuurwerkvrije zones of het geheel vuurwerkvrij maken van de gemeente is er een aantal overwegingen.

Draagvlak

Ten eerste is er het draagvlak onder inwoners voor een vuurwerkvrije zone of een vuurwerkverbod. Zoals blijkt uit het aantal meldingen, neemt het aantal overlastmeldingen door vuurwerk toe. De overlastmeldingen vinden met name plaats in de maanden november en december (in 2020 zijn de eerste meldingen in september al binnengekomen) en zijn met name geclusterd in een aantal buurten. Er zijn ook wijken waar weinig tot geen overlast gemeld wordt. Daarnaast zijn er ook inwoners voor wie het afsteken van vuurwerk bij de traditie van Oud en Nieuw hoort. Een verdere inperking van de mogelijkheden tot het afsteken van vuurwerk kan bij deze groep op weerstand stuiten, zeker als zij zelf geen overlast ervaren.

Handhavingscapaciteit

Ten tweede is het van belang om de handhavingscapaciteit mee te nemen in de overweging voor lokale maatregelen. De jaarwisseling is elk jaar een intensieve periode voor de Boa's en de politie. De beschikbare gemeentelijke capaciteit wordt uitgebreid in de maanden november en december om vuurwerkoverlast te beperken.

³ TRE/U201900754/Lbr 19/084

Aanleiding, gewenst resultaat en voorstel (incl. argumenten)

Ook de politiecapaciteit wordt elk jaar volledig ingezet. Vanuit de eenheid wordt de handhaving tijdens de jaarwisseling ingevuld binnen de basisteams. Er kan geen beroep gedaan worden op agenten vanuit andere districten of regio's. Het aanwijzen van vuurwerkvrije zones en de handhaving hiervan zal extra druk leggen op de nu al schaarse capaciteit.

Voor de inzet in de aanloop naar de jaarwisseling worden werkafspraken tussen de Boa's en de politie gemaakt om zo de schaarste capaciteit optimaal in te zetten en elkaars werkzaamheden te versterken.

Vuurwerkverkoop

In de gemeente Oostzaan zijn geen vergunde verkooppunten voor vuurwerk. Het blijft mogelijk voor inwoners om vuurwerk te kopen in buurgemeenten en voorhanden te hebben. Bij een algeheel verbod kan dit als tegenstrijdig ervaren worden.

Vuurwerkshow

De regering raadt lokale overheden aan om, bij een algeheel vuurwerkverbod, na te denken over alternatieven voor de particulier vuurwerkgebruik. Een veelgehoord alternatief is de organisatie van een centrale vuurwerkshow door de lokale autoriteiten. Bij de organisatie van een vuurwerkshow dient er onder andere rekening gehouden te worden met de wet- en regelgeving zoals vergunningen, de bescherming van het Natura2000 gebied, en de (aanzienlijke) kosten voor de organisatie van een vuurwerkshow. In het raadsbericht met kenmerk 498297 van 11 maart 2020 is de gemeenteraad reeds geïnformeerd over de (on)mogelijkheden voor organisatie van een vuurwerkshow in Oostzaan. Tijdens de jaarwisseling 2020-2021 dient er daarnaast rekening gehouden te worden met de regels ten behoeve van de bestrijding van Covid-19. Op dit moment lijkt een centrale vuurwerkshow met veel bezoekers niet wenselijk.

Advies college

Gelet op de overwegingen adviseert het college de raad om geen vuurwerkvrije zones aan te wijzen en ook niet om het gehele grondgebied vuurwerkvrij te verklaren vanwege het ontbreken van voldoende handhavingscapaciteit bij de gemeente en de politie.

Alternatieven (incl. argumenten)

n.v.t.

Risico's (incl. argumenten) en beheersmaatregelen

n.v.t.

Raadsvoorstel

Financiële gevolgen	
Toelichting n.v.t.	
Kosten/opbrengsten	€ #.### Kies een item.
Dekking binnen begroting?	Kies Ja of Nee Dekkingsvoorstel: Klik of tik om tekst in te voeren.

Adviescommissies geraadpleegd (intern/extern)
n.v.t.

Communicatie
Het besluit van de raad wordt gecommuniceerd in het Kompas en op de website.

Participatie
Nee

Juridische aspecten en beleidskader
Artikel 2.73 APV Oostzaan 2020

Raadsvoorstel

Duurzaamheid en klimaataspecten
n.v.t.

Het college van burgemeester en wethouders van Oostzaan,

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

A. van den Assem

R. Meerhof

Raadsvoorstel

Onderwerp

Aanwijzing vuurwerkvrije zones.

RV-nummer: 20/53

Datum: 13-10-2020

Procedure Commissie 26-10-2020
Raad 30-11-2020

De raad van de gemeente Oostzaan
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.: 13-10-2020

Besluit

Om geen vuurwerkvrije zones aan te wijzen in Oostzaan dan wel het gehele grondgebied vuurwerkvrij te verklaren.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Oostzaan,
gehouden op

de griffier,

de voorzitter,

M.W. Bosma

R. Meerhof